

Riktlinje för ersättningar till förtroendevalda

Antaget av	Kommunfullmäktige
Antaget	2022-12-13 och § 159
Ersätter tidigare version	Riktlinje för ersättningar till förtroendevalda, 2019-02-18 och § 137
Gäller för	KF, KS, samtliga nämnder
Dokumentansvarig	HR-chef

Innehåll

Allmänna bestämmelser	3
§ 1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna	3
§ 2 Ersättningsberättigade sammanträden m.m.....	3
Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade semesterförmåner	4
§ 3 Förlorad arbetsinkomst.....	4
Definition av begreppet arbetsinkomst	4
Maxbelopp för förlorad arbetsinkomst.....	4
Intyg om förlorad arbetsinkomst	5
§ 4 Förlorad semesterförmån.....	5
§ 5 Förlorad pensionsförmån ersätts med pension för förtroendeuppdraget.....	6
§ 6 Särskilda arbetsförhållanden m. m	6
§ 7 Arvoden m.m.....	6
§ 7a Årsarvode	6
Kommunalrådsarvoden	7
§ 7b Fast arvode	7
§ 8 Partistöd.....	9
§ 9 Begränsat arvode (Utgår)	9
§ 10 Arvode för sammanträden mm.....	9
Ersättning för kostnader	9
§ 11 Resekostnader.....	9
§ 12 Barntillsynskostnader	9
§ 13 Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk	10
§ 14 Funktionshindrad förtroendevalds särskilda kostnader.....	10
§ 15 Övriga kostnader	10
Gemensamma bestämmelser	10
§ 16 Hur man begär ersättning	10
§ 17 Tidsfrist	10
§ 18 Tolkning av bestämmelserna.....	10
§ 19 Utbetalning	11
§ 20 Uppräknning.....	11
§ 21 Rutiner och blanketter	11
Bilaga 1	12
Ersättning för vigselförrättare	12

Allmänna bestämmelser

§ 1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

Dessa bestämmelser gäller förtroendevalda som avses i 4 kap § 1 kommunallagen (SFS 2017:725). För förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller på minst 40 % av heltid gäller endast § 7 samt §§ 10-19.

Alla ersättningar i arvodesreglementet anges som en procentsats av riksdagsmannaarvodet.

§ 2 Ersättningsberättigade sammanträden m.m.

Tjänstgörande ledamöter och närvarande ersättare har rätt till ersättning enligt vad som närmare anges i § 3-6, i detta dokument enligt Kap. 4 § 12-18 Kommunallagen.

- a) sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelsen och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, liksom revisorernas sammanträden
- b) sammanträden i gemensamma nämnder
- c) sammanträden med utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper
- d) protokolljustering, då särskild tid och plats bestämts
- e) partigruppsmöten, som är nödvändiga under sammanträde som anges under a)
- f) konferens, informationsmöte, studiebesök, uppdrag som kontaktperson, studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget samt sammanträden med bolag, stiftelser och föreningar och som grundas på ett nämnd- eller styrelsebeslut.
- g) överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör
- h) sammankomst med kommunalt samrådsorgan/intressentsammansatt organ
- i) presidiummöte i fullmäktige, fullmäktigeberedning, nämnd eller utskott
- j) besiktning eller inspektion
- k) Kommunfullmäktige beslutar om arvode för ordförande och vice ordförande i Stiftelsen Östhammarshem. Arvodet utgår från Stiftelsen Östhammarshem.
- l) överläggning med utomstående myndighet eller organisation
- m) fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för ett revisionsuppdrag
- n) ledamöter valda eller utsedda till specifika interna eller externa uppdrag i olika typer av organisationer
- o) socialjour (se aktuellt beslut om jourersättning)
- p) vigsselförrättning (se bilaga 1)
- q) röstmottagare (se aktuellt beslut om arvode under folkomröstning gällande val till riksdag, region, kommun samt till europaparlamentet)
- r) ordförandeöverläggning för majoriteten där kommunstyrelsens ordförande eller 1:e vice ordförande kallar
- s) vice ordförandeöverläggning för oppositionen där kommunstyrelsens 2:e vice ordförande kallar
- t) gruppledarträff där kommunstyrelsens ordförande, 1:e vice ordförande, 2:e vice ordförande eller kommunfullmäktiges presidium kallar.

- u) Insynsplats i kommunstyrelsen samt deltaganderätt i kommunstyrelsen för kommunfullmäktiges ordförande

Ersättning för förlorad arbetsinkomst samt för förlorade semesterförmåner

§ 3 Förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald som förlorar arbetsinkomst på grund av förrättning eller sammanträde har rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst med högst det belopp per dag eller timme som framgår av nedan.

Även tid för resa med slutmål utanför Östhammars kommun får räknas som tid för förlorad arbetsinkomst. Här avses resor till sammanträden och förrättningar som ingår i det ordinarie uppdraget, ej studieresor, planerade besök, konferenser m.m.

Förtroendevald som kan visa att en arbetsinkomst förlorats (tex egenföretagare) men inte till vilket belopp, ska själv intyga på heder och samvete att denne förlorat arbetsinkomst och har rätt till en schablonersättning. Ersättningen beräknas på grundval av i första hand beskattad inkomst för föregående år och i andra hand de tre senaste månaders inkomst.

Det är viktigt att betona att ersättning för förlorad arbetsinkomst förutsätter att vederbörande verkligen fått ett löneavdrag eller en inkomstförlust på grund av uppdraget. En förtroendevald som medvetet lämnar felaktiga uppgifter gör sig skyldig till brottslig handling.

Definition av begreppet arbetsinkomst

Med arbetsinkomst avses kontant lön eller inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet. En förutsättning för att ersättning ska kunna betalas är att den förtroendevalde kan påvisa att han verkligen har förlorat arbetsinkomst på grund av uppdraget.

Den som är passiv ägare till jordbruksfastighet eller till företag kan inte i något fall anses förlora arbetsinkomst från fastigheten eller rörelsen genom ett kommunalt förtroendeuppdrag. Eventuellt utebliven inkomst av kapital eller av tillfällig förvärvsverksamhet kan inte heller åberopas som grund för att för att få ersättning. Uteblivet arvode från annat politiskt uppdrag ger givetvis inte heller rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Maxbelopp för förlorad arbetsinkomst

Ersättning för förlorad arbetsinkomst kan utgå för högst 8 timmar per dygn om inte schemaläggning av arbetstiden påvisar annat förhållande

Maxbeloppen justeras för varje kalenderår utifrån riksdagsmannaarvodet per den 1 januari respektive år.

Maxbeloppet för ersättning av förlorad arbetsinkomst beräknas utifrån 5% av riksdagsmannaarvodet per månad.

Dagarvode beräknas: 5% av riksdagsmannaarvodet

Timarvode beräknas: 5% av riksdagsmannaarvodet /8 Timmar

Intyg om förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald som är anställd hos annan än Östhammars kommun ska genom intyg från arbetsgivare styrka inkomstförlusten.

Två alternativa rutiner får tillämpas för att styrka inkomstförlust i anställning. Den förtroendevalde väljer vilken rutin hen vill tillämpa och anmäler sitt val till nämnden.

a) Intyg för beräkning av ersättningsbelopp per dag eller timme samt intyg över gjorda löneavdrag

Den förtroendevalde lämnar uppgift om vilket löneavdrag som hens arbetsgivare gör vid frånvaro för förtroendeuppdrag. Uppgifterna intygas av den förtroendevalde och arbetsgivaren på särskilt fastställd blankett. Intyget inlämnas till Sektor Verksamhetsstöd (registrator@osthammar.se) i början av varje mandatperiod och därefter så snart inkomstförhållandena ändras.

Den förtroendevalde ska, utöver ovan angivet intyg, minst en gång per år senast under februari månad året efter utbetalningsåret lämna intyg från sin arbetsgivare som visar vilka avdrag som under aktuell period har gjorts för ledighet för förtroendeuppdraget. Kopia av lönespecifikation eller kontrolluppgift godtas som intyg om det av dessa framgår med vilket sammanlagt belopp som löneavdrag gjorts för ledighet för förtroendemannauppdrag. I annat fall godtas annat av arbetsgivaren särskilt utfärdat intyg över gjorda avdrag för ledighet för förtroendemannauppdrag.

Om det vid avstämningsperiodens slut visar sig att den förtroendevalde erhållit ersättning för förlorad arbetsinkomst som överstiger gjorda avdrag ska rättelse ske genom att det för mycket erhållna beloppet återbetalas.

b) Intyg lämnas fortlöpande per månad eller per sammanträde/förrättning.

Förtroendevald som väljer detta alternativ ska fortlöpande per månad eller per sammanträde/förrättning genom intyg från arbetsgivare styrka för vilken tid och med vilket belopp som löneavdrag har gjorts. Utbetalning av ersättning för förlorad arbetsinkomst sker då utifrån detta underlag. Något ytterligare intyg härutöver som styrker förlorad arbetsinkomst behöver inte lämnas av den som väljer detta alternativ.

Intyget inlämnas till Sektor Verksamhetsstöd (registrator@osthammar.se).

§ 4 Förlorad semesterförmån

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad semesterförmån med högst det belopp fullmäktige beslutat.

Verifierat belopp:

a) Förlorad semesterersättning, maximalt: 12 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst.

b) Förlorade semesterdagar, maximalt 5 %.

Förtroendevalda som kan visa att semesterförmånen faktiskt påverkas men inte på vilket sätt har rätt till en schablonersättning på sätt som fullmäktige beslutat.

Schablonberäknat belopp:

Procentuellt påslag med 12 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst.

§ 5 Förlorad pensionsförmån ersätts med pension för förtroendeuppdraget

För förtroendevaldas pension gäller *Riktlinjer för pension, frivilliga förmåner samt förmåner efter särskilt beslut inom pension- och trygghetsområdet*.

§ 6 Särskilda arbetsförhållanden m. m

Rätten till ersättning enligt § 3-5 omfattar nödvändig ledighet för förtroendevalda med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att de förtroendevalda fullgör sina ordinarie arbetsuppgifter i direkt anslutning till sammanträdet eller motsvarande.

Förtroendevald har inte rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst eller för styrkt förlorad semesterförmån om schablonersättning tidigare utbetalats för den förlorade inkomsten eller den förlorade semesterförmånen.

§ 7 Arvoden m.m.

Förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller på minst 40 % av heltid har rätt till årsarvode med belopp som fullmäktige beslutat. För årsarvoderade förtroendevalda vars årsarvode uppgår till minst 40 % av heltid utgår ingen ersättning för de sammanträden, förrättningar eller dylikt med kommunen eller kommunägda bolag, som gäller det uppdrag som årsarvodet avser, se 2 §.

§ 7a Årsarvode

För förtroendevalda på minst 40 % tillämpas nedanstående paragraf i "Allmänna bestämmelser" (AB).

§ 8	Bisysslor Innehav av bisyssla prövas av fullmäktige
§ 19	Samordningsbestämmelser
§ 27	Semesterförmåner utges som engångsbelopp på juni månads utbetalning av arvode, ersättningen beräknas enligt AB.
§ 28	Ledighet och förmåner vid sjukdom m.m.
§ 29	Föräldraledighet
§ 39	Avtalsförsäkringar m.m.

Kommunalrådsarvoden

Finanskommunalrådets arvode är 100 % av riksdagsmannaarvode. Oppositionsrådets arvode är 90 % av riksdagsmannaarvode.

§ 7b Fast arvode

Fasta arvodet är ersättning för telefontid, inläsning av ärenden, överläggningar med förvaltningschef, kontakter med massmedia, överläggningar med egna partigrupper och även med övriga partigrupper m.m.

Arvode	% av riksdagsmannaarvode
Ordförande	
Ordf. i Kommunfullmäktige	4,5 %
Ordf. i Valnämnden	0,4 %
Ordf. i Kultur- och Fritidsnämnden	9 %
Ordf. i Vård- och omsorgsnämnden	40 %
Ord. i Individ- och familjenämnden	20 %
Ordf. i Barn- och utbildningsnämnden	40 %
Ordf. i Bygg- och Miljönämnden	40 %
Ordf. i Stiftelsen Östhammarshem	9 %
Ordf. i revisionen	2,8%
1:e vice ordförande	
1:e vice ordf. i Kommunfullmäktige	1 %
1:e vice ordf. i Valnämnden	0,1 %
1:e vice ordf. i Kultur- och Fritidsnämnden	1 %
1:e vice ordf. i Vård- och omsorgsnämnden	2,2 %
1:e vice ordf. i Individ- och familjenämnden	2,2 %
1:e vice ordf. i Barn- och utbildningsnämnden	2,2 %
1:e vice ordf. i Bygg- och Miljönämnden	2,2 %
Vice ordf. i Stiftelsen Östhammarshem	2 %

2:e vice ordförande

2:e vice ordf. i Kommunfullmäktige	1 %
2:e vice ordf. i Valnämnden	0,1 %
2:e vice ordf. i Kultur- och Fritidsnämnden	2 %
2:e vice ordf. i Vård- och omsorgsnämnden	4 %
2:e vice ordf. i Individ- och familjenämnden	4 %
2:e vice ordf. i Barn- och utbildningsnämnden	4 %
2:e vice ordf. i Bygg- och Miljönämnden	4 %

Ordinarie ledamot i kommunstyrelsens arbetsutskott som inte är kommunalråd	10 %
Ordinarie ledamot i personalutskottet som inte är kommunalråd	1,0%
Ordinarie ledamot i tekniska utskottet som inte är kommunalråd	1,6%
Ordinarie ledamot i kommunstyrelsen som ensam representerar ett parti men saknar representant i kommunstyrelsens arbetsutskott och inte ingår i valteknisk samverkan	4 %
Förtroendevald revisor	1,4 %
Majoritetsledare, dock ej kommunstyrelsens ordförande	20 %

Östhammarshem

För uppdrag i Östhammarshem gäller utöver ovan ersättningar enligt nedan:

Ordinarie ledamot i Östhammarshems styrelse	1500 kr/ sammanträde (närvaro krävs)
Närvarande, icke tjänstgörande, ersättare i Östhammarshems styrelse	750 kr/ sammanträde (närvaro krävs)
Tjänstgörande ersättare i Östhammars hems styrelse	1500 kr/ sammanträde (närvaro krävs)
Närvarande ledamot i arbetsutskott till Östhammars hems styrelse.	1500 kr/ sammanträde (närvaro krävs)

Resersättning ingår i samtliga arvoden för uppdrag för Östhammarshem.

Uppräkning av fasta ersättningar för uppdrag för Östhammarshem, som anges i krontal, sker årligen genom att riksdagsmannaarvodets uppräkning används.

Kostnaderna för arvoden avseende Östhammarshem, Östhammar vatten AB eller Hargs Hamn AB belastar respektive organisation, ej Östhammars kommun.

§ 8 Partistöd

Partistöd regleras med egna regler i ”Regler för kommunalt partistöd i Östhammars kommun”.

§ 9 Begränsat arvode (Utgår)

borttaget

§ 10 Arvode för sammanträden mm.

Förtroendevalda, som inte är årsarvoderade på minst 40 %, har rätt till timarvode med belopp och på sätt som fullmäktige beslutat. Basen för timarvodet är riksdagsmannaarvodet delat med 165 som motsvarar antalet arbetade timmar per månad.

Timarvode:

Första timman	82,5 %
Därefter per påbörjad hel timme	42 %
Därefter per påbörjad halv timme	21 %

Vid deltagande i flera sammanträden samma dag utgår arvode för sådant uppehåll mellan sammanträdena, som varar högst 1 timme. Varar uppehållet mer än 1 timme och påbörjas ett nytt sammanträde utgår ett nytt arvode första timmen.

Förtroendevald, som deltar i flera sammanträden samma dag, ska lämna uppgift om detta till sekreteraren vid något av sammanträdena.

Ersättning för kostnader

§ 11 Resekostnader

Ersättning för resor utgår i enlighet med Skatteverkets riktlinjer.

§ 12 Barntillsynskostnader

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldes familj och som under kalenderåret inte hunnit fylla tolv år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utges även för äldre barn. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat.

Styrkta kostnader, maximalt 1 000 kronor/dag

§ 13 Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk person som vistas i den förtroendevaldes bostad. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat.

Styrkta kostnader, maximalt 1 000 kronor/dag

§ 14 Funktionshindrad förtroendevalds särskilda kostnader

Ersättning betalas till funktionshindrad förtroendevald för de särskilda kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande och som inte ersätts på annat sätt. Häri ingår kostnader för t ex resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning och uppläsning av handlingar och liknande. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat.

§ 15 Övriga kostnader

För andra kostnader än som avses i § 11-14 betalas ersättning om den förtroendevalde kan visa att särskilda skäl legat till grund för dessa kostnader.

Ersättning utgår inte om den förtroendevalde haft rimliga möjligheter att genom omdisponering av arbete eller på annat sätt kunna förhindra att kostnaderna uppkom.

Gemensamma bestämmelser

§ 16 Hur man begär ersättning

För att få ersättning enligt § 3-6 och § 11-15 skall den förtroendevalde styrka sina förluster eller kostnader. Förluster eller kostnader skall anmälas till fullmäktiges eller nämndens sekreterare eller till annan som utsetts att ta emot dem.

Arvode enligt § 7-9 betalas ut utan föregående anmälan.

§ 17 Tidsfrist

Yrkande om ersättning för förlorad arbetsinkomst skall framställas senast inom 6 månader från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken förlusten hänförs sig.

Yrkande om ersättning för förlorad semesterförmån skall framställas under innevarande år eller senast 31 mars nästkommande år.

Yrkande om andra ersättningar enligt dessa bestämmelser skall framställas senast inom 6 månader från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken kostnaden hänförs sig.

§ 18 Tolkning av bestämmelserna

Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser avgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott.

§ 19 Utbetalning

Årsarvoden betalas ut med en tolfedel per månad. Övriga ekonomiska förmåner betalas ut en gång per månad. Pension betalas ut i samband med att den förtroendevalde avgår med pension inom sitt ordinarie arbete.

§ 20 Uppräkning

Från och med 1 januari sker uppräkning av ersättningarna med samma procentsats som riksdagsmannaarvodet.

Vid fall av att beslut om riksdagsmannaarvodet tas senare, tillämpas det nya beloppet retroaktivt.

§ 21 Rutiner och blanketter

Kommunförvaltningen, sektor verksamhetsstöd, fastställer och vid behov utvecklar och reviderar de rutiner, blanketter och system som ska tillämpas för begäran om ersättning.

Bilaga 1

Ersättning för vigselförrättare

Vigselförrättarna förordnas av Länsstyrelsen, som även betalar ett arvode på för närvarande 110 kronor för varje vigsel sedan ytterligare 30 kronor per vigsel för fler vigslar samma dag. Förordnandet får inte användas i eller ingå som ett led i kommersiell verksamhet. Inga avgifter får tas ut av de som ska vigas.

Vigselförrättare i Östhammars kommun ersätts med 855 kronor (på 2023 års nivå) per vigsel. Ersättningen syftar till att täcka resor, administration och utgifter. Om vigselförrättare har fler än två vigslar på samma plats under samma dygn ersätts vigsel tre och därutöver med 214 (på 2023 års nivå) kronor per vigsel.

En gåva från Östhammars kommun överlämnas i samband med vigseln.

Uppräkning av arvodet sker årligen genom att riksdagsmannaarvodets uppräkning används.